

Дело C-790/23 [Qassioun]ⁱ

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

21 декември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Korkein hallinto-oikeus (Финландия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

18 декември 2023 г.

Жалбоподател:

X

Друга страна:

Maahanmuuttovirasto

**KORKEIN HALLINTO-OIKEUS
(ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД, ФИНЛАНДИЯ)****Междинно
решение**

[...]

18 декември
2023 г.
[...]

[...]

Предмет на производството

Преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз на основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)

Жалбоподател

X, Сирия

Страна по делото

Maahanmuuttovirasto (Имиграционна служба, Финландия)

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

Обжалвано решение

Helsingin hallinto-oikeus
(Административен съд
Хелзинки, Финландия) 15 декември
2022 г. [...]

Предмет на производството и релевантни факти

(1) X (наричана по-нататък „жалбоподателката“) е сирийска гражданка от Дамаск. Тя е неомъжена, пълнолетна жена, от арабски етнически произход и с мюсюлманско сунитско вероизповедание. Майка ѝ и непълнолетните ѝ сестри, с които тя пътува от Сирия до Дания и впоследствие до Финландия, понастоящем пребивават във Финландия. По информация на жалбоподателката същата не поддържа контакт с баща си. Тя е диагностицирана по-специално с посттравматичен стрес и сериозно депресивно разстройство без психотични симптоми.

(2) На 1 юли 2016 г. в Дания жалбоподателката за първи път подава молба за международна закрила. На 29 август 2016 г. Дания ѝ издава разрешение за временно пребиваване съгласно член 7, параграф 3 от датския Закон за чужденците поради уязвимост. Разрешението за пребиваване на жалбоподателката е валидно от 29 август 2016 г. до 12 ноември 2020 г.

(3) С акт от 17 ноември 2020 г. на основание член 11, параграф 2 от датския Закон за чужденците *датската служба по миграция* решава служебно да не удължи срока на действие на разрешението за пребиваване, тъй като основанието за него вече не е налице. С решение от 2 юли 2021 г. *датската комисия по жалбите в областта на бежанците*¹ не изменя акта на службата. С решението на комисията по жалбите е разпоредено на жалбоподателката да напусне страната най-късно един месец след издаването на същото. В него се предвижда, че ако жалбоподателката не напусне доброволно страната, тя може да бъде принудително върната в Сирия. В решението обаче се посочва, че по външно политически причини датското правителство е решило на този етап да не извършва принудителни връщания в Сирия. Решението предвижда възможност да се наложи на жалбоподателката забрана за влизане във всички държави членки на ЕС (с изключение на Ирландия) и във всички шенгенски държави, ако не изпълни задължението си за напускане.

¹ Flygtningenævnet

(4) На 27 юли 2021 г. *жалбоподателката* подава във Финландия молба за международна закрила. В мотивите към молбата си жалбоподателката се позовава на заплахата от насилствен брак. Освен това по време на демонстрация в Дания срещу сирийския режим на жалбоподателката са направени снимки и са изпратени в Сирия.

(5) На 29 юли 2021 г. *Maahanmuuttovirasto* (Имиграционна служба, Финландия) отправя до Дания искане за обратно приемане на основание на Регламент „Дъблин III“². На 5 август 2021 г. Дания уважава това искане на основание член 18, параграф 1, буква г) от този регламент.

(6) С решение от 12 ноември 2021 г. *Maahanmuuttovirasto* отхвърля като недопустима молбата на жалбоподателката за международна закрила и не ѝ издава разрешение за пребиваване. *Maahanmuuttovirasto* решава да експулсира жалбоподателката в Дания и ѝ налага двегодишна забрана за влизане във Финландия.

(7) На 2 февруари 2022 г. *Maahanmuuttovirasto* уведомява Дания, че на основание член 29, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ изтичащият на 5 февруари 2022 г. срок за прехвърляне е удължен до 5 февруари 2023 г., след като жалбоподателката се е укрила. Жалбоподателката не се явява на тест за коронавирус, за който е запазен час във връзка с извеждането ѝ, и е обявена за изчезнала. Впоследствие, на 4 февруари 2022 г., тя се връща в приемния център.

(8) С обжалваното решение *Helsingin hallinto-oikeus* (Административен съд, Хелзинки) отхвърля жалбата на жалбоподателката.

(9) *Жалбоподателката* сезира *Korkein hallinto-oikeus* (Върховен административен съд) с молба да допусне жалба срещу решението на административния съд и с жалбата си иска да бъдат отменени решенията на административния съд и на *Maahanmuuttovirasto*. Делото трябвало да се върне на *Maahanmuuttovirasto* основно с цел предоставяне на международна закрила или разрешение за пребиваване, а при условията на евентуалност — с цел разглеждане на молбата за международна закрила. Жалбоподателката иска също така да се забрани изпълнението извеждането и да се определи дата за провеждане на съдебно заседание по делото.

² Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст, т. нар. Регламент „Дъблин III“).

(10) На 13 януари 2023 г. *Korkein hallinto-oikeus* постановява временна мярка [...], с която забранява изпълнението на извеждането на жалбоподателката до постановяването на решение на *Korkein hallinto-oikeus* относно допускането на жалбата или докато се разпореди друго.

Основни доводи на страните

(11) *Жалбоподателката* изтъква, че решението на *Maahanmuuttovirasto* да отхвърли като недопустима молбата ѝ за международна закрила нарушава правото на Съюза, най-малкото в частта относно субсидиарната закрила. Дания не прилагала нито Директива 2011/95³, нито Директива 2013/32⁴. Експулсирането ѝ в Дания означавало, че що се отнася до субсидиарната закрила, молбата ѝ за международна закрила нямало да бъде разгледана на нито един етап. С оглед на точки 52 и 55 от решение на Съда C-497/21 това представлявало нарушение на правото на Съюза.

(12) *Жалбоподателката* също така твърди, че се страхува от последващо експулсиране от Дания в Сирия. Съгласно административната практика относно решенията на *Maahanmuuttovirasto* и практиката на Европейския съд по правата на човека принудителното връщане в Сирия представлявало нарушение на член 3 от Европейската конвенция за правата на човека. Освен това жалбоподателката се опасявала, че в Дания трябвало да живее за неопределен период от време при нечовешки условия в център за временно настаняване, в който личните права били сериозно ограничени. Обстоятелствата представлявали системен недостатък на датската система за приемане, поне що се отнася до сирийските граждани, като се има предвид фактът, че никой не можел да бъде върнат в Сирия. Извеждането на жалбоподателката в Дания нарушавало *принципа за забрана за връщане*.

(13) При всички положения обаче срокът за прехвърляне следвало да се счита за изтекъл, доколкото жалбоподателката не се укривала и поради това срокът не трябвало да бъде удължаван. Освен това прехвърлянето на жалбоподателката не било извършено веднага щом това е било практически възможно.

³ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст)

⁴ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (преработен текст)

(14) *Maahanmuuttovirasto* изтъква, че специалният статут на Дания в системата за предоставяне на убежище на Съюза не засяга прилагането на Регламент „Дъблин III“. В това отношение *Maahanmuuttovirasto* се позовава на точка 49 от решение на Съда C-497/21. *Maahanmuuttovirasto* твърди също, че системата от Дъблин се основава на принципа на взаимно доверие. Обстоятелството, че постановяваните в държавите членки решения не били идентични, не можело да се счита за основание за отклонение от принципа на взаимно доверие. Нито Съдът, нито Европейският съд по правата на човека установили съществуването на системни недостатъци на датската система за убежище или приемане. Освен това *Maahanmuuttovirasto* посочва, че като не се явила на теста за коронавирус, жалбоподателката умишлено избегнала изпълнението на прехвърлянето. Тя била уведомена за датата и часа на теста и не посочила на органите никаква основателна причина за отсъствието си. *Maahanmuuttovirasto* могла да приеме, че жалбоподателката се е укрила. Ако срокът все още не бил изтекъл, отговорността нямало да бъде прехвърлена на молещата държава членка само поради факта, че прехвърлянето не било изпълнено незабавно.

Финландска национална правна уредба

(15) Съгласно член 103, точка 2 от *Ulkomaalaislaki* (301/2004)⁵ (Закон за чужденците (301/2004) [последно изменен със Закон 437 от 29 март 2019 г.] молба за международна закрила може да бъде отхвърлена като недопустима, ако кандидатът може да бъде прехвърлен в друга държава, която е компетентна за разглеждането на молбата за убежище съгласно Регламент „Дъблин III“.

(16) Съгласно член 147 [последно изменен със Закон 1214 от 30 декември 2013 г.] от Закона за чужденците никой не може да бъде експулсиран, изведен или вследствие на отказ за влизане върнат в територия, в която би могъл да бъде подложен на смъртно наказание, изтезания, преследване или друго отношение, накърняващо човешкото достойнство, нито в територия, от която би могъл да бъде прехвърлен в такава територия.

(17) Съгласно член 148, параграф 2 от Закона за чужденците чужденец, който е влязъл във Финландия без разрешение за пребиваване, също може да бъде експулсиран, ако за пребиваването му във Финландия е била необходима виза или разрешение за пребиваване, но той не е подал молба за издаването им или те не са му били издадени.

Датска национална правна уредба

⁵ Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301>

(18) Член 7 от датския Закон за чужденците⁶ („Udlændingelov“) предвижда:

„(1) По молба на чужденец му се издава разрешение за временно пребиваване, ако той попада в обхвата на Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г.

(2) По молба на чужденец му се издава разрешение за временно пребиваване, ако при връщането му в неговата страна на произход е налице опасност от смъртно наказание, изтезания или нечовешко или унижително отношение или наказание. Молбата по първо изречение се счита и за молба за разрешение за временно пребиваване съгласно параграф 1.

(3) В случаите по параграф 2, при които опасността от смъртно наказание или изтезания, или от нечовешко или унижително отношение или наказание се дължи на особено тежко положение в страната на произход, характеризиращо се с безогледно насилие и нападения над цивилното население, по молба на заинтересованото лице се издава временно разрешение за пребиваване. Молбата по първо изречение се счита и за молба за разрешение за пребиваване съгласно параграфи 1 и 2.

(4) Параграфи 1—3 се прилагат съответно за чужденец, който съгласно разпоредбите, приети на основание член 1а, параграф 2 от Lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Закон за изпълнение на наказанията), изтърпява наказание лишаване от свобода или е издадена заповед за неговото задържане, или той е настанен съгласно разпоредбите, приети на основание член 1а, параграф 4 от Hjemrejselov (Закон за връщането).

(5) Разрешение за пребиваване съгласно параграфи 1—3 може да бъде отказано, ако чужденецът вече е получил закрила в друга страна или има тесни връзки с друга страна, по отношение на която може да се приеме, че може да получи закрила в нея. Решение по първо изречение може да се издаде независимо от обстоятелството дали чужденецът попада в обхвата на параграфи 1—3.“

(19) Член 11, параграф 2 от датския Закон за чужденците предвижда:

„(2) Разрешение за временно пребиваване, издадено с възможност за постоянно пребиваване, се подновява при поискване, освен ако не са налице основания за отнемане на разрешението за пребиваване съгласно член 19 Udlændingestyrelse (Служба по миграция, Дания) служебно издава решение за подновяване на издадено разрешение за

⁶ Udlændingeloven (LBK nr 1079 af 10/08/2023), <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1079>

временно пребиваване съгласно член 7 и член 8, параграфи 1 и 2, ако основанието за последното все още е налице. Член 19, параграфи 7 и 8 се прилага съответно към решението за подновяване на разрешение за пребиваване, издадено съгласно член 9, параграф 1, точка 1 или член 9с, параграф 1 поради семейни връзки с чужденец, на когото е издадено разрешение за пребиваване съгласно член 7 или член 8, параграфи 1 или 2.“

(20) Член 53а, параграф 2, трето изречение от датския Закон за чужденците гласи:

„Ако Службата по миграция откаже да издаде разрешение за пребиваване по член 7 на чужденец, който пребивава в страната или съгласно разпоредбите, приети на основание член 1а, параграф 2 от Lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Закон за изпълнение на наказанията), изтърпява наказание лишаване от свобода или има заповед за задържането му, или той е настанен съгласно разпоредбите, приети на основание член 1а, параграф 4 от Hjemrejselov (Закон за връщането), ако посочената служба издаде решение, с което отказва да поднови, или с което отнема разрешение за пребиваване, издадено съгласно член 7 или член 8, параграфи 1 или 2, или издаде решение съгласно член 32b или член 49а, че извеждането не нарушава член 31, решението се счита за жалба до Flygtningenaevn (комисия по жалбите в областта на бежанците, Дания).“

Релевантни разпоредби от правото на Съюза

Специален статут на Дания

(21) Съгласно член 1, параграф 1 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането от Съвета на мерките, предложени въз основа на дял V, трета част от Договора за функционирането на Европейския съюз. За решения на Съвета, които трябва да бъдат приети единодушно, се изисква единодушие на членовете на Съвета, с изключение на представителя на правителството на Дания.

(22) Съгласно член 2 от Протокола никоя от разпоредбите на дял V, трета част от Договора за функционирането на Европейския съюз, никоя мярка, приета съгласно посочения дял, никоя разпоредба от което и да е международно споразумение, сключено от Съюза по силата на посочения дял и никое решение на Съда на Европейския съюз за тълкуване на която и да е такава разпоредба или мярка, или на която и да е изменена или подлежащата на изменение мярка съгласно посочения дял, не обвързва или не се прилага към Дания. Никоя такава разпоредба, мярка или решение не засягат по какъвто и да е начин

компетентността, правата и задълженията на Дания. Никоя такава разпоредба, мярка или решение не засягат по какъвто и да е начин достиженията на правото на Общността или на Съюза, нито съставляват част от правото на Съюза поради факта, че се прилагат към Дания. По-специално актове на Съюза в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, приети преди влизането в сила на Договора от Лисабон, които са изменени, продължават да обвързват Дания и да се прилагат към нея без изменение.

(23) В членове 2 и 3 от Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно критериите и механизмите за определяне на държава, която е компетентна за разглеждане на молба за убежище, подадена на територията на Дания или друга държава — членка на Европейския съюз, и системата „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатьци за ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 66, 2006 г., стр. 38; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 271, наричано по-нататък „Споразумението между Съюза и Дания“) се предвиждат механизми за прилагането на разпоредбите, респ. на измененията на разпоредбите на Регламент „Дъблин II“ в отношенията между Съюза и Дания.

Регламент „Дъблин III“

(24) Съображение 10 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство предвижда, че за да се осигури еднакво третиране на всички кандидати и ползващите се с международна закрила, както и съгласуваност с настоящето право на Съюза в областта на политиката на убежище, и по-специално с Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, приложното поле на този регламент включва кандидатите за субсидиарна закрила и лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила.

(25) Съгласно член 2, буква б) от регламента за целите на този регламент „молба за международна закрила“ означава молба за международна закрила съгласно определението в член 2, буква з) от Директива 2011/95/ЕС.

(26) Съгласно член 3, параграф 1 от регламента държавите членки разглеждат всяка молба за международна закрила на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, който подава молба на територията на която и да било от тях, включително на границата или в транзитните зони. Молбите се разглеждат от една-единствена държава членка, а именно от онази, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това.

(27) Член 18, параграф 1, буква г) от регламента предвижда, че компетентната държава членка по смисъла на този регламент е длъжна да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, чиято молба е била отхвърлена и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване.

(28) Съгласно член 29, параграф 1 от регламента предаването на кандидата или на друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г), от молещата държавата членка на компетентната държава членка се осъществява в съответствие с националното право на молещата държава членка след съгласуване между заинтересованите държави членки, веднага щом това бъде практически възможно и най-късно в шестмесечен срок от приемането на искането от друга държава членка да поеме отговорността или да приеме обратно въпросното лице или на крайното решение по обжалване или по преразглеждане в случай на суспензивно действие в съответствие с член 27, параграф 3.

(29) Съгласно член 29, параграф 2 [...], ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентната държава членка се освобождава от своите задължения за поемане на отговорност или приемане обратно на засегнатото лице и в такъв случай отговорността се прехвърля върху молещата държава членка. Този срок може да бъде удължен най-много до една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено поради това че засегнатото лице е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или най-много до осемнадесет месеца, ако засегнатото лице се укрие.

Директива 2011/95/ЕС

(30) Съгласно съображение 51 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила в съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към ДЕС

и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на тази директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

(31) Съгласно член 2, буква з) за целите на тази директива „молба за международна закрила“ означава искането, отправено от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, за закрила от държава членка, което може да бъде разглеждано като лице, искащо да получи статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, и което лице не иска изрично друг тип закрила извън приложното поле на тази директива, която може да бъде предмет на отделна молба.

Директива 2013/32/ЕС

(32) Съгласно съображение 43 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила държавите членки разглеждат всички молби по същество, т.е. извършват преценка дали съответният кандидат отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива 2011/95/ЕС, освен ако тази директива разпорежда противното, а именно в случаите, когато може с основание да се предположи основателно, че другата страна ще пристъпи към разглеждането или ще даде достатъчна закрила. По-конкретно, държавите членки не са длъжни да разглеждат по същество молба за международна закрила в случаите, когато първата държава на убежище е предоставила на кандидата статут на бежанец и кандидатът е повторно приет в тази държава.

(33) Съображение 59 от директивата предвижда, че в съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС, Дания не участва в приемането на тази директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

(34) Съгласно член 33, параграф 1 от директивата в допълнение към случаите, в които молбата не се разглежда, в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013, от държавите членки не се изисква да разглеждат дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива 2011/95/ЕС, когато молбата се счете за недопустима съгласно този член.

Практика на Съда

(35) На 22 септември 2022 г. Съдът постановява решение по дело C-497/21, SI, TL, ND, VH, YT и HN (EU:C:2022:721) Делото се отнася до условията за недопустимост на молби за международна закрила, ако подадените от кандидатите предходни молби за международна закрила са отхвърлени в Дания. Съдът посочва, че безспорно съгласно член 2 от Споразумението между Съюза и Дания Регламент „Дъблин III“ се прилага и от Кралство Дания. Така в случай като разглеждания в

главното производство, при който заинтересованите лица са подали в Кралство Дания молба за международна закрила, друга държава членка, в която заинтересованите лица са подали нова молба за международна закрила, може, ако са изпълнени условията по член 18, параграф 1, буква в) или г) от този регламент, да поиска от Кралство Дания да приеме обратно въпросните заинтересовани лица (вж. т. 49 от това решение).

(36) Съгласно посоченото решение от това обаче не може да се направи извод, че когато такова обратно приемане не е възможно или не се случи, съответната държава членка има право да приеме, че новата молба за международна закрила, която същото заинтересовано лице е подало пред собствените ѝ органи, представлява „последваща молба“ по смисъла на член 33, параграф 2, буква г) от Директива 2013/32. Дори да се предположи, че подадените в Кралство Дания молби за получаване на статут на бежанец са разгледани от органите на тази държава членка въз основа на критерии, които по същество са идентични с предвидените в Директива 2011/95/ЕС, това обстоятелство не може да обоснове отхвърлянето, макар и само в частта относно получаването на статут на бежанец, на молба за международна закрила, подадена в друга държава членка от кандидат, чиято предходна молба за получаване на този статут е била отхвърлена от датските органи (вж. т. 50 и 52 от посоченото решение и цитираната съдебна практика).

(37) Съгласно това решение член 33, параграф 2, буква г) от Директива 2013/32/ЕС във връзка с член 2, буква р) от нея, както и с член 2 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правната уредба на различна от Кралство Дания държава членка, която предвижда възможността да се отхвърли като изцяло или частично недопустима молба за международна закрила по смисъла на член 2, буква б) от посочената директива, подадена в тази държава членка от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, чиято подадена в Кралство Дания предходна молба за международна закрила е била отхвърлена от последната държава членка (вж. т. 55 от това решение).

(38) В в своето решение от 26 юли 2017 г., Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587) Съдът разглежда понятието за подаване на молба по смисъла на член 20, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“. В този контекст Съдът посочва, че съставен от властите писмен документ не може да се смята за формуляр, подаден от кандидата. В заключението си по това дело генералният адвокат, от своя страна, посочва, че формулировката на определението за молба за международна закрила е достатъчно широка, за да включва както неофициално искане за международна закрила, направено пред органите на държавата членка (като например полиция, гранични служители, имиграционни органи или служители в приемен център), така и официална молба, подадена

пред компетентните органи, определени съгласно член 35, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ (вж. т. 78 от решението и точка 135 от заключението).

Необходимост от преюдициално запитване

(39) По висящото пред Korkein hallinto-oikeus дело следва да се установи дали Maahanmuuttovirasto е имала право да издаде решение за прехвърляне на жалбоподателката в Дания на основание Регламент „Дъблин III“.

(40) Жалбоподателката изтъква, че прехвърлянето ѝ в Дания би нарушило принципа за забрана за връщане. Освен това тя твърди, че в датската процедура по предоставяне на убежище и в обстановката по приемане съществуват системни недостатъци, поне що се отнася до сирийските кандидати. Въз основа на получената информация Korkein hallinto-oikeus счита, че няма основания за отправяне на преюдициално запитване по тези въпроси. Вместо това чрез преюдициално запитване по делото следва да се разгледа въпросът дали са изпълнени условията за прилагане на процедурата за обратно приемане, предвидени в член 18, параграф 1, буква г) от Регламент „Дъблин III“.

(41) Съгласно член 18, параграф 1, буква г) от Регламент „Дъблин III“ компетентната държава членка (в случая Дания) е длъжна да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, чиято молба е била отхвърлена и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване.

(42) Korkein hallinto-oikeus отбелязва, че що се отнася до дял V от част трета от ДФЕС, в чийто обхват попадат по-специално политиките относно контрола на границите, убежището и имиграцията, по силата на Протокола относно позицията на Дания Кралство Дания се ползва със специален статут, който го отличава от останалите държави членки. Дания прилага от своя страна Регламент „Дъблин III“ на основание Споразумението между Съюза и Дания, но споразумението не обхваща Директива 2011/95 или Директива 2013/32 и те не се прилагат в Дания. Ето защо прилаганите в Дания национални процедури за разглеждане на молби за международна закрила отчасти се различават от процедурите в другите държави членки. Следователно трябва да се установи тълкуването в разглеждания случай на формулировката „молба е [...] отхвърлена“, използвана в член 18, параграф 1, буква г) в Регламент „Дъблин III“.

(43) По делото не се спори, че през 2016 г. жалбоподателката подава в Дания молба за международна закрила. Тогава ѝ е издадено

разрешение за временно пребиваване на основание член 7, параграф 3 от датския Закон за чужденците. Съгласно тази разпоредба разрешението за временно пребиваване се издава в случаите, при които опасността от смъртно наказание, изтезания или нечовешко или унижително отношение или наказание се дължи на особено тежко положение в страната на произход, характеризиращо се с безогледно насилие и нападения над цивилното население. Безспорно е също, че след изтичането на срока на разрешението за временно пребиваване на жалбоподателката датската служба по миграция служебно е решила да не поднови разрешението за пребиваване.

(44) По отношение на определението за молба за международна закрила член 2, буква б) от Регламент „Дъблин III“ препраща към член 2, буква з) от Директива 2011/95. Съгласно тази разпоредба молба за международна закрила означава искането, отправено от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, за закрила от държава членка, което може да бъде разглеждано като лице, искащо да получи статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила. Korkein hallinto-oikeus счита, че „молба“ по принцип означава отправеното до даден орган искане на лице за предоставяне на международна закрила.

(45) В разглеждания случай през 2016 г. жалбоподателката подава молбата си за международна закрила до датските органи. Молбата жалбоподателката е уважена най-малкото отчасти, като ѝ е предоставено разрешение за временно пребиваване поради уязвимост. Решение за отказ, т.е. „отхвърляне“, от гледна точка на жалбоподателката е обаче е постановено в образувана служебно процедура след изтичането на срока на разрешението за временно пребиваване, а не въз основа на нова молба на жалбоподателката. Korkein hallinto-oikeus поставя въпроса дали в разглежданото положение става въпрос за отхвърляне на молба по смисъла на член 18, параграф 1, буква г) от [Регламент „Дъблин III“].

(46) Жалбоподателката твърди, че при всички положения срокът за прехвърлянето е изтекъл и отговорността за разглеждането на молбата е прехвърлена на Финландия. Най-напред Korkein hallinto-oikeus счита, че с оглед на констатациите по делото и решението на Съда от 19 март 2019 г., Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218), Maahanmuuttovirasto е могла да приеме, че жалбоподателката се е укрила от властите по смисъла на член 29, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“. Korkein hallinto-oikeus посочва също, че отговорността за разглеждането на молбата не се прехвърля върху молещата държава членка преди изтичането на срока за прехвърляне само поради факта, че на практика би било възможно предварително прехвърляне. Съгласно предварителната преценка на Korkein hallinto-oikeus, доколкото в случая на жалбоподателката се прилага предвидената в Регламент „Дъблин III“ процедура за обратно приемане, срокът за прехвърляне следователно все още не е изтекъл.

След като с определение за допускане на временни мерки от 13 януари 2023 г. Korkein hallinto-oikeus забранява изпълнението на извеждането, срокът за прехвърляне спира да тече.

(47) От решението на Съда по дело С-497/21 следва, че в резултат от датската дерогация от европейска система за убежище при определени обстоятелства е възможно друга държава членка да не може да отхвърли като недопустима молба за международна закрила на търсецо убежище лице, ако предходна молба е била отхвърлена в Дания. На този етап от производството Korkein hallinto-oikeus прави предварителна констатация, че доколкото в случая на жалбоподателката предвидената в Регламент „Дъблин III“ процедура за обратно приемане не се прилага, не е налице основание да се отхвърли като недопустима молбата за международна закрила, подадена от жалбоподателката във Финландия.

(48) Korkein hallinto-oikeus е дал възможност на жалбоподателката и на Maahanmuuttovirasto да изразят становищата си по проекта на акта за преюдициално запитване.

(49) В становището си *Maahanmuuttovirasto* приема, че молбата на жалбоподателката следва да се счита за отхвърлена по смисъла на член 18, параграф 1, буква г) от Регламент „Дъблин III“ с датското решение от 29 август 2016 г. Разрешението за пребиваване, което Дания издава на жалбоподателката поради уязвимост, не представлявало международна закрила, регламентирана в правото на Съюза, поради което жалбоподателката през цялото време попадала в обхвата на процедурата за обратно приемане съгласно Регламент „Дъблин III“.

(50) В становището си *жалбоподателката* посочва, че релеванното за делото решение е акта на датския орган от 17 ноември 2020 г., с който издаденото на жалбоподателката разрешение за пребиваване не е подновено. При всички положения жалбоподателката счита, че с решението на датските органи от 29 август 2016 г. молбата не е отхвърлена по смисъла на член 18, параграф 1, буква г) от Регламент „Дъблин III“, доколкото Дания е обвързана от този регламент. Поради специалния си статут Дания de facto не прилага изцяло Регламент „Дъблин III“. Следователно при прилагането на Регламент „Дъблин III“ от Дания понятието за молба за международна закрила трябва да се отнася до датските национални форми на закрила и убежище.

Определение на Korkein hallinto-oikeus относно отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз

(51) Korkein hallinto-oikeus решава да спре производството и на основание член 267 ДФЕС да отправи преюдициално запитване до

Съда. Преюдициалното запитване е необходимо, за да може да се реши висящото пред Korkein hallinto-oikeus дело.

Преюдициален въпрос

(52) На основание член 267 ДФЕС Korkein hallinto-oikeus отправя до Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 18, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, да се тълкува в смисъл, че отхвърлянето на молбата по смисъла на тази разпоредба включва положение, при което не е подновено разрешение за временно пребиваване на съответното лице, издадено преди това по негова молба в Дания поради уязвимост, ако решението за неподновяването не е постановено по молба на това лице, а служебно от органа?“.

(53) След като получи отговора на Съда по изложения по-горе преюдициален въпрос, Korkein hallinto-oikeus ще се произнесе по делото.

[...]